

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful este de două ori pe săptămână:
Duminică și Joi. — Prenumerarea se
face în Săbii la expeditorii foiei, pe afară la
c. r. poște cu bani găta prin scrisori francate,
adresate către expeditorii. Prețului prenumera-
rii pentru Săbii este pe anu 7 fl. v. n.,
iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 65.

ANULU XXIII.

Săbii 17/29 Augustu 1875.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru
provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe
o jumătate de anu 4 fl. v. n. Pentru princ. și țieri
streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratele se platesc pentru întâia ora
cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr.
și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. n.

Astadi s'a celebratu în biserică
noștra din cetate servitiu ddiescu so-
lemn pentru onomastică Escel. Sele
Présantitului P. Archieppu și Metro-
politu *Mironu Romanu*.

„Pesti Napló“ și sassil.

Este lucru de mirare, ca conce-
tatiunii noștri sasi după atatea espe-
rintie, sedusi de momentu, facu de-
monstratiuni, cari ori cum le amu con-
sideră, aduca numai dauna patriei co-
mune. Déca au statoritu ei în seclulu
alu 17. ca se serbeze în fia care anu
îvingerea principelui Michaiu la Mi-
rasleu, tréca duca-se, pentru ca au
fostu în seclulu alu 17 lea. Astadi in-
sa a cochetă, ignorandu referintiele pa-
triei noastre, cu imperiulu germanu
și inca într'unu modu demonstrativu,
se pare totusi celu putinu impru-
dentu și se întielege, ca astfelu de
imprudencia nu pôte consolidă do-
rită apropiare a factoriloru țierei spre
o conlucrare armonica. De aceea pre
noi nu ne surprinde indignatiunea lui
„Pesti Naplo“ dela 24 Augustu a. c.
Nr. 192, pentruca reuniunile sasesci,
adunate în vér'a acést'a la Cohalmu, tra-
mitu „salutările fratiesci“, cá din par-
tea tienuturiloru sasesci și a nemtiloru
Transilvaniei la desvelirea monumen-
tului lui Hermanu (Arminiu).

Pentru cá sa cunósca și publi-
culu nostru indignatiunea, cărei s'a
datu espressione în jurnalulu citatu,
reproducemu în traducere articolulu
acelui supra scrisu „Budapest'a 23
Augustu“ :

„In dilele acestea s'a serbatu două
festivitati mari nationali. Un'a pre
inaltimele padurei Teutoburgulu de
cătra natiunea nemtiésca, alt'a pre te-
ritoriulu Ungariei de catra natiunea
ungurésca. Nemtii serbara memoriă
lui Arminiu, cărui prin violencia și tra-
dare i succese a prinde odata în cursa
pre legiunile romane, pururea invinga-
torie, ungerii serbara memoriă St. Ioru
rege, a primulu rege crestinu, carele
a introdusu în sinulu civilizatiunii
crestine pre magiari, și pre toti căti
locuiau între Carpati și Adriă. Cumetrii
noștri sasi din Transilvaniă suntu cam
de siese sute de ani cetatieni în Un-
gariă. Succesorii acelu rege santu, le
dedera patria cându nu avéu; le de-
dera posesiune, cându rataceu fără
de posesiune, le dederu drepturi și
bunuri, de cari în alte parti nu se
pucurau nici ei nici confratii loru de
aceasi origine; le dederu institutiuni,
cari le garantara libertatea civila și
a consciintiei, limb'a și moravurile, li
dedera în fine scutu contr'a turciloru,
tatariloru, moscovitiloru și nemtiloru.
Nimic'a nu s'aru fi parutu mai siguru,
decátu ca și cumetrii noștri sasi,
cându serbéza natiunea St. Stefanu fes-
tivitata ei și voru aduce aminte de
trecutulu și viitoriulu, care-i léga de
noi și ca voru participă și ei la o
astfelu de festivitate.

„Dar, ei au participatu! nemtii
Transilvaniei adunati din tóte tienutu-
rile țierei sasesci la Cohalmu trami-
tu reprezentantiloru poporulu celui mare
nemtiéscu, adunatu la desvelirea mo-
numentulu lui Herman, salutarea
loru fratiésca. Asiá dara este o țiera
sasésca (szász föld); și sasiu numai suntu
sasi, ci nemti ai Transilvaniei; și ei
suntu adunati la Cohalmu spre a da
espressione salutarei fratiesci! tiér'a
loru propria, natiunea loru propria și
festivitata acestei natiuni este pentru

ei atat'a catu nimic'a. De santulu Ste-
fanu nici ca voru se audia ceva; san-
tulu loru se chiama Herman și fratii
loru suntu cei ce se aduna în onórea
lui Herman. Pana acum cunoscemu
una fundu regescu; acum voiescu cu-
metrii noștri sasi se ne instruiésca
dându-ne o geografia nóua nationale.
Nu Transilvaniă, nu Ungariă, nu mai
multu fundu regescu, nu fundu sa-
sescu,“ ba și mai expresivu, „țiera sa-
sésca“ se chiama acei una suta cinci-
diéci mii ómeni colo în mijloculu unui
1/2 milionu magiari, secui și români. —
Asiá cugetati onorati cumetrii sasesci!
și asiá sa începemu cânteculu celu
vechiu de nou! festivitata monumen-
tulu lui Herman este tocm'a cea mai
buna ocaziune. Si Herman s'a inde-
satu în curtea și binefacerile celoru
mari ai Romei și multiemit'a a fostu
Teotoburgulu. În adeveru minunatu
umoru au cei adunati la Cohalmu.

„Sa nu dâmu inse prea mare in-
semnatate lucrulu; nu merita. Cume-
trii sasi duca-se și planga-se, fabrice
în vecinatate la suspiciunări contr'a
patriei loru proprie; tiraniseze pre
români între cari locuescu, germani-
seze pre magiari, secui și ciangai, cari
impartu cu ei pamentulu patriei res-
cumperatu cu crunta lupta, — căci
pentru tóte acestea nu vomu créa o
„cestiune sasésca“ numai în hatirulu
ochiloru frumosi ai cumetriloru sasi.
Nu, acést'a dieu nu vomu face, ces-
tiunea ce ne sta înainte, nu e altu
ce-va decâtu o cestiune de ordine, de
administratiune și de justitia. Noi nu
voimu sa mancâmu pre cumetrii sasi.
Nici pâna acum nu i-amu mancatu și
nu-i vomu mancá nici în viitoriu. Ba
nici nu-i vomu lasá prada concetatie-
niloru de limb'a romana, dara nici pre
acesti'a loru și cu atátu mai putienu
pre magiari și secui.

„Regimulu ungurescu a facutu la
tempulu seu o mare eróre. Nu dóra
pentru aceea, pentru ca au estinsu
planulu seu de arondare și preste ju-
risdictiunile fundulu regescu, și pen-
tru ca nu a acceleratu inaintea legis-
latiunii înainte de tóte regularea re-
ferintieloru teritoriale. Nu erá de lipsa
a se asterne planulu de arondare alu
fundulu regescu deodata cu alu ce-
loru-lalte părți și prin acést'a a dá
ocaziune, ca cumetrii sasi castigandu
tempu sa se incerce a umflá lucrulu
și a-lu cresce la „o cestiune sasésca“.
Cu domni acesti'a trebuie omulu cá în
tempulu celu mai scurtu și înainte de
tóte ínte sa o sferșiésca. Nu asiá pre-
cum aru meritá pasiunile loru (szen-
vedélyeik) și perfidiă loru, ci asiá după
cum ceru interesele administratiunii
și justitiei unui statu unitariu. În fun-
dulu regescu cumetrii sasi facu o mare
minoritate. Ei nu constitue nici ter-
tialitate locuitorimei. Nu este de
lipsa nici orientarea după gustulu loru
nici apesarea loru. Nu ei suntu acei'a
pentru a căroru esistintia trebuie in-
grigitu în prim'a linia. Inainte de tóte
este de a se considerá statulu și în
liniă a dóu'a și a trei'a majoritatea.
Se întielege statulu ungurescu. De-
spre acést'a nu discutâmu.

„Déca voiescu cumetrii sasesci a
jocá o rola în cestiuni de rangulu alu
doilea în majoritate, este tréb'a loru.

„Pâna acum n'a fostu asiá. Pâna
acum cumetru sasu au fostu copilulu
celu adeveratu, și magiarulu și româ-
nulu copilulu vitregu. Déca erá vorba
de drumuri de feru, de tribunale, de
privilegiu séu favoruri: sasulu erá la

indemâna. Erá inse vorb'a de a ape-
rá tiér'a, de a purtá sarcinele cele
grele ale aperierei și de a suportá sa-
crificii: atunci erá magiarulu, secuulu
la indemâna*). Libertatea este aci,
egalitatea trebuie sa o creâmu. Ea
lipsește inca numai în fundulu reg.**) Pâna
atunci nu se pôte desvoltá sem-
tiulu de fratietate la cumetrii sasi,
pentru ca privilegiulu sasescu umple
busunariulu sasulu și golesce busu-
nariulu magiarulu și alu românulu. Le
place loru rol'a acést'a ne place și nóue
contrariulu. Universitatea sasésca nu
este de nici o lipsa. Ce este alu loru,
imparta și între sine; ce este alu sta-
tulu iá-și statulu. Sub titlulu jus-
titiei și administratiunii au primitu ei
multe bunuri dela statulu, acum inse nu
mai este nici decum de lipsa cá sta-
tulu sa sucumbe sub spesele justitiei,
iera de alta parte sa se ingrasie o
mâna de cumetrii sasesci din colosale
donatiuni de statulu, fără a dá cui-va
vre-o socotéla.

Înainte cu 25 ani au prezentatu
sasiu lui Haynau pre o tipsia de ar-
gintu constitutiunile, privilegiile și pre-
reservatele loru. Acum le pretinde
pre acestea dela densii civilizatiunea
și libertatea comuna. A le daru pre
acestea astadi nu mai suntemu în stare.
Cându amu organizatu jurisdictiunile
n'amu dispusu și asupr'a fundulu re-
gescu. Noi amu disu, va fi bine sa
dispunemu asupr'a acestu'a deosebitu.
Pâna astadi nu s'a facutu nimic'a.
Cându amu regulatu referintiele urba-
riali amu lasatu din lege Talmaciulu
și Salistea la o parte, numai cá sa nu le
facemu cumetriloru sasi vr'o superare.
Cându regimulu a venitu cu regularea te-
ritoriulu, ei cerura ierasi ce-va estr'a
dela regimulu, dela dieta, dela Augsburgu
și dela Teotoburgu. Într'aceea continu-
ara cu tóta diligintiă a germanisă. Tri-
bunalele loru pertractau nemtiesce cu
magiari, secui și ciangai, și le dau reso-
lutiuni nemtiesci. Populatiunii magiare
din Sacele i traducéu pâna și emisele
ministeriali nemtiesce, numai cá sa nu
le espedeze în limb'a magiara. Si
acum între cele 20 tribunale sterse
nici unulu nu este de ale loru. Direc-
tiunea acést'a sa nu se mai continue.
Spiritulu libertătiei dela 1848 trebuie
se petrunda odata și unghiurile ace-
loru părți a Transilvaniei, cari le nu-
mimu fundu regescu. „Fiat justitia.“

Despre rescól'a din Bosniă au
strabatutu în publicitate sciri fórte
varie și vage. Dintre aceste amintimu
telegramulu celu mai nou, care afla
sorgintele rescólei din Bosniă în cei
„200 serbi armati,“ cari au debarcatu
din náile de comerciulu austriace. E
unu lucru notoricu, déca insurectiunea
s'au desvoltatu în giurulu orasiulu
Banialuc'a, care e celu mai impopu-
latu orasiu din Bosniă, cu unu im-
pregiuru fórte fertilu. Banialuc'a are
o poporatiune turcésca fórte numerosa.

„Obzor“ ni spune, ca la 500 in-
surgenti s'au concentratu în muntele
„Baljaplanina,“ și au hotaritu sa atace
Costainic'a turcésca. În muntele Balja
pórta comand'a unu „Peci“, conduca-
toriulu insurectiunii din 1858, care a

*) Românulu i-a remasu autorulu în
péna. Traducatoriulu.

**) În privintiă acést'a fundulu regescu
mai n'are margini, pentru ca după egalita-
tatea de pâna acum, aru cadé multi în is-
pita de a tiené teritoriulu Ungariei întregu
de fundu regescu, cu deosebire ca fără sasi.
Trad.

fostu mai multi ani încarceratu în
Constantinopole, de unde fugindu a
intratu în armat'a serbéscă. Insurgentii
din Costainic'a suntu comandati de
Iovan Zec și cei din valea Unna de
Marco Kukrica. Beiulu Krk-Srdar fu
omoritu de insurgenti, turcii inca au
chinuitu în modu barbaru pre preo-
tulu grecescu din Costainic'a turcésca
și l'au aruncatu în temnitia. Nerusi-
narea turciloru merge asiá de departe,
cátu doi turci trecura pre teritoriulu
austriacu persecutandu și maltratandu
pre fugari.

Crestinii din Erzegovin'a duc
lipsa de munifiunea trebuinciósa. Ei
dau în Costainic'a unu galbinu pre unu
puntu pulbere de pusca, dara totu nu
capeta.

De pre campulu insurectiunii.

Pre cându o parte a corpulu in-
surgentiloru, care e statiunatu în Po-
povopolje și pre muntii vecini, merge
spre Dubravic'a spre a se incaerá cu
trupele debarcate la Kleck, sosescu
acum sciri mai dese din partea nordica
a Muntenegrulu. Dela incursiunea ce-
loru 2000 muntenegreni condusi de voi-
vodii Zimonici, Petrovici și Alexis
Nicsic în platoul de Gacko, se suc-
cedu incaeraturele un'a după alt'a, dara
cele mai multe dintre aceste nu suntu
de insemnatate decisiva.

Insurgentii cari operau la frun-
tariile Muntenegrulu avéu sa ocupe
inainte de tóte passulu Duga de lun-
gime de unu milu, spre a împedcá
ori-ce împreunare a inimiiloru. Inusi
Nicsic, a cărei castelu slabu e ocupatu
de o garnisóna turcésca, fu recuno-
scuta de unu despartimentu de mun-
tenegreni, restulu inse strabatú prin
pasulu numitu, spre a intrá prelânga
Cristac în tiér'a muntósă de Gacko.

Suntu putiene detaiuri despre acé-
sta invasiune a muntenegreniloru, dara
împregiurarea, ca invasorii trecendu
preste Dug'a au facutu două miscări
de atacu, un'a cătra Goranicațanga
Piva, și alt'a cătra Metochia loculu
principalu alu platoulu de Gacko, ne
dovedesce ca lovitur'a s'a esecutatu
cu o rutina militaria. De se va ade-
verí, ca a eruptu rescól'a și în Foca
și Visegradu, atunci platoulu de Gacko
cu Metochia devine vét'r'a principale
a miscărei din Erzegovin'a. Prin valea
Raselic'a s'a restabilitu spre nordvestu
impreunarea cu corpulu Ljubobratu
prelânga Nevesinie, pre cându muntii
din Zagoniă, Cumos și Marine, facu
imposibilu invasiunea trupelor de spre
nordu. Cu deosebire muntii de Marine
suntu cunoscuti de nepracticabili prin
abisurile cele imense și gropile cele
multe, numai o cale pre o dunga de
munte duce în valea Neretva.

Rescol'a în partile aceste nu se
va puté alterá, pentruca castelulu din
Nicsits, de care amintiramu ca e ocu-
patu de o mica garnisóna turcésca,
nu capeta sucursu si este isolatu de
Trebince. Din Niksics pâna în Bilek
care e situatu pre unu platou fórte
selbatecu e liniste în momentu. Muntii
inalti de Baniani suntu unu complexu,
preste care cu anevioia poti trece, dara
raporturile din Grahovo suntu neli-
nistitorie. Acestu orasiu totu-déun'a a
fostu statiunea predestinata de inva-
siune a „ceteloru“ muntenegrene, elu
este o pórta creata de natura pentru
eruptiunea din muntii negri în valea
Trebencica și de aceea va surprinde
putienu scirea colportata de vr'o câ-
te-va septamâni, ca muntenegrenii se

silescu necurmatu sa tréca munitiuni din Cetinje la Grahovo, mai alesu pre celu ce cunósce luptele aceste intre turci si cernagordi din epocel tre-cute. Preste Grahovo au trecutu acele trupe muntenegrene, cari au luat parte la recunóscrea Trebiniei. Avévoru aceste incidente unu avantaju siguru pentru caus'a erzegovineniloru, nu putemu sci cu positivitate. Cádiendu mai tempuriu séu mai tardiu positiunile din Nevesinje, Liubinje Dubovica si Metochi'a, lupt'a la fruntariile Muntenegrului se va reduce la unele tiralerii neinsemnate. Debarcarea trupeloru la Klek a determinatu pre comandantulu de artileria *Hubmayr*, se mérga din Trebinie in *Zubci*, spre a resculá poporulu de acolo si a preveni astu-feliu pericululu unei debarcári de trupe turcesci in enclav'a *Sut-torina*. Trebinje cu greu va cadé. Déca trupele debarcate voru puté fortiá pasurile de Dubravica, unde stau despartiemintele corpului Stasic atunci acele se voru concentrá in Popovopolje spre a deblocá Trebinia.

Scirile din Foca, Vlevlje si Tripolje (in Erzegovin'a orientale) suntu nelinistitórie. Colasin e in fapta in mânile muntenegreniloru si cele mai multe sentinele dintre Plevelje si Sienica suntu parasite de turci, spre a se concentrá in loculu din urma. Déca comand'a corpuriloru nu va tramite curendu trupe preste Novibazar, pasurile la Sienic'a cu greu se voru puté trece.

Manifestulu insurgentiloru din Erzegovin'a.

„Conducatori actiunei din Erzegovin'a au datu urmatoriulu manifestu:

Cine nu cunósce din propri'a vedere barbari'a turcesca, cine nu au vediatu cu ochii sei suferintiele si torturele poporatiunei crestine din Turci'a, acél'a nici pre departe nu-si póte face o idea, ca ce este unu raia, o *faptura muta sub rangulu animalului* séu o specie de ómeni, cari suntu nascuti *pentru sclavia eterna*, si cari au venit pre lume cu blastemulu, de a fi unu raia.

Neaperatu poporulu acest'a nu e decátu unu ramu din marele si numerosulu poporu slavu, dara celu mai nefericitu ramu, ramulu serbo-bulgaricu, care tragana necurmatu acést'a esistintia miserabila spre rusinea seclului nostru luminatu, pre cându popórele frati prosperéza si au ajunsu in parte dejá la o desvoltare stralu-

cita. E unica si inspaimentatória négr'a fatalitate ce persecuta atátu de greu acést'a parte a poporului serbescu. Si togm'a atátu de inesorabilu e acestu destinu crudu, pentru ca chiaru si popórele inrudite prin sange si credintia se intorcu dela aceste raiiale proscrise, in locu de a li dá mâna de ajutoriu si scapare, pre cându altoru natiuni straine le dau ajutoriu si scutu (Russi'a). S'aru poté dice, ca plansorile nóstre, tiepetele nóstre de dorere nu au strabatutu pâna la urechile fratiloru nostri fericiti, ca ei nu cunoscú miseri'a, in care langedimu, si de acea nice se intereséza de noi.

Dara s'a vorbitu dejá destulu despre acést'a, s'au scrisu tomuri asupr'a suferintieloru nóstre si sangele nostru a cursu in abundantia. Avisati la propriulu loru ajutoriu raiiale au decisu sa se lupte séu sa cada pâna la celu din urma barbatu; dreptu acea noi, subscrisii conducatori (glavari) ai poporului luptatoriu emanámu proclamatiunea acést'a mai întâiu cátra toti fratii nostri din tierile turcesci, cari asemenea cu noi gemu in t'ro sclavia nesuportabila, cá sa se rescóle, sa impreune armele loru cu ale nóstre, spre a dobandí ce ne va dá Ddiu si noroculu eroiloru (sto bog da i sreca junacka—). E mai bine pentru ori si care din noi sa murimu, decátu sa traimu mai departe, cum amu traitu pâna acum.

Ne rogámu de Serbi'a si de Muntenegru sa ne dea ajutoriulu loru. Ce facu ei pentru noi, facu si pentru ei si pentru viitoriulu loru. Mai departe rogámu pre toti cei-lalti slavi, ori unde voru fi, sa ne ajute, cá sa se póta dice cátu de curendu: *A fostu odata o raia turcesca.*

In genere ceremu ajutoriu dela fia-cine, *fára diferentia, de credintia si de natiunalitate*, dela fia-care omu onestu care pretiuesce libertatea si stiméza dreptulu.

In sperantia, ca rogárele nóstre nu voru remané fára resultatu si ca ni va veni ajutoriu de ajunsu dela *ómeni onesti din lumea larga*, asteptámu *ajutoriulu grabnicu pre campulu de batalia.*

In Erzegovin'a, 19 Iuliu v. 1875 Sofronije *Spremo* igumenulu monastirei Zavala, Diordie *Radulovicu* de Mostar Vucko *Vuketici*, Dioko Diurtovici din muntii de Trebinie. Mich. *Gutici Tripko Grubacici* de Nevesinje, Mujo *Brstina* din cerculu *Stolacu*.

romána cu patru vestale spre paz'a focului romanismului.

Teritoriulu Sinai se incepe cu o frumósa casa ce-si cladesce Colonelulu Costescu.

Dupa acést'a vine cas'a generalulu Florescu care este o mica capod'opera a constructorului Berthon. Dupa acést'a casarm'a care se cladesce pentru o compania. Dupa acést'a, unu stabilimentu de bái in care se voru putea face bái calde si reci cum si dusi. Apoi unu hotelu mare fórté incapetoriu, care se sfersiesce vér'a acést'a. Apoi minunatul chaletu alu lui Beizadea Mitica, in care au incaputu estu tempu patru familii care forméza famili'a sea. Apoi, otelulu Sinai'a, fórté incapetoriu si totu-déun'a plinu. Apoi, unu pavilionu, câte-va hanuri. — Prea curendu, Beizadea Mitica, spre folosulu eforiei spitaluriloru, spre infrumsetiare, spre utilitate, spre intinderea orasielului Sinai'a, va face dóue-spre-diece case mici, pentru familii deosebite, incungiurata fia-care de curte separata si cu cele necesarie spre locuirea unei familii.

Locuri suntu multe cumperate pre ací de cátra persóne cu dare de mâna, care aru puté sa-si faca case frumóse, dara nu s'au grabitu inca sa si le faca.

Astu-feliu Sinai'a, care pâna acum patru ani nu erá nimicu mai multu decátu o pustietate cu monastirea ei

Cetimu in „le Courier d'Orient“ dela 13 Agustu:

Fortiele militare europene.

Amu reproducu, indata ce aparéunesce interesanti articuli de statistica asupr'a fortieloru militare ale diferiteloru puteri, publicati de diurnalulu „le XIX Siécle.“ Acestu diurnalu 'si complectéza astadi aceste studii facendu sa resara intr'unu tablou principiele generale admise de fia-care natiune pentru organizarea armatei se, si rezultatele ce ele au datu. Reproducemu si acestu din urma articulu in care se afla intrunite nisce date interesante asupr'a fortieloru militare ale Europei.

„Puterile cele mari continentale, adeca Germani'a, Austri'a, Franci'a, Itali'a si Russi'a au tóte o stare militaria care póte fi considerata cá maximum silintieloru loru. Se scie in urm'a cároru evenimente au fostu nevoite aceste puteri sa dea o asiá mare desvoltare fortieloru loru armate, si nimeni nu póte prevedé cátu tempu va durá o asemenea situatiune. Printre aceste puteri mari, Germani'a, Austri'a, Franci'a si Prussi'a au admisu si aplica principiulu servitiului militaru obligatoriu si personalu: ele au dara armatele cele mai solidu constituite, fiinduca acestea cuprindu individe care apartienu la tóte clasele societátiei.

„Cátu despre Itali'a, ea n'a pututu sa invinga inca resistintiele de totu felulu care s'au opusu la introducerea aceluia'si principiu in institutiunile se; ea are dara o armata mai inferióra celoru-a-lalte natiuni, din punctulu de vedere moralu bine intielesu. Angli'a, in fine este singur'a putere mare care recrutéza soldatii sei dupa vechile obiceiuri, adeca nici chiaru dupa apeluri, ci prin inrolári voluntare, intr'unu modu cu totul diferitu.

„Armat'a angla are calitáti seriose. Ea a aretatu ce pretiuesce pre tempulu cându celelalte armate erau compuse cá si dens'a. Nimicu nu ne probéza, ca la casu de resbelu cu o natiune a cárei armata este recrutata pre principiulu servitiului obligatoriu si personalu, armat'a angla va fi in stare sa si sustiena reputatiunea sea: din contra, infrangerile suferite de armat'a austriaca si de armat'a francesa in lupt'a loru contr'a armatei prusiane esentialminte natiunale, pare ca dau preponderanti'a sistemului de recrutare adoptatu spre compunerea acesteia.

pre unu délu ale cárei odaitie se surpau din anu in anu de tóte pártile, este astadi o intalnire de véra a elitei societáti romane, si va deveni prea curendu póte un'a din intalnirile de véra ale Europei.

Astu-feliu prospera lucrurile pre unde trece mân'a lui Beizade'a Mitica. Astu-feliu, sub administratiunea acestui barbatu eminentu, staruitoriu si economu, inflorescu tóte.

Numele Beizadea Mitica se va inscrie si in Sinai'a, precum este inserisu in Panteleimonu, in Coltiea, in Asilulu Elisabet'a Dómn'a, etc.

Societatea Sinai estu tempu in lun'a lui Iuliu, afara de ocolulu monastirei care este cerculu lui Voda si alu dómnei, a fostu compusa din Beizadea Mitica cu principés'a sea, cu sócr'a sea, cu ficele se, cu ginerii sei, cu nepoti si nepóte, in care grupa se distinge principés'a Mari'a, Madame de Herz, cu o frumsetie plina pre o talie svelta si marétiá, cu unu spiritu afabilu, cu unu caracteru poeticu.

Apoi veduv'a principés'a a lui Beizade'a Scarlatu cu nobil'a sea infatisare si conversatiune. Dómn'a Nicolae Lahovari, infatigabila si spirituósa. Marquis'a d' Aubépine cu tóta elegantia parasiana si cu conversatiunea sea sciintifica. Dómn'a si Domnulu Theodori, cu guvernanti'a ficeloru lor; d. dr. Theodori, pianistulu emi-

Eata acum care suntu fortiele ce puterile cele mari ale Europei aru puté sa puna in linia in casu cându lupt'a aru deveni generala.

Germani'a. — Armat'a germana póte sa mobilizeze 22 corpuri de armata de câte 40,000 ómeni fia-care, ceea ce dá aprópe 900,000 soldati de întâia linia. La spatele acestor'a, suntu rezervele cu totulu gat'a care contienu aprópe 500,000 ómeni, dintre cari multi suntu instruiti. In a trei'a linie, vine landwehrulu care este tare de 600,000 ómeni celu putienu si care este pre deplinu organizatu incátu sa póta formá brigade, divisiuni si corpuri de armata capabile, nu numai de a face resbelulu pre teritoriulu germanu séu de a aperá spatele trupeloru active cum se facea erórea sa se créda mai de tóta lumea, ci si de a ranforsá trupele de campanie si de a participá la resbelu in prim'a linia.

Acelu rol de aperare teritoriale nu mai apartiene esclusivamente landwehrului; elu s'a reservatu landsturmului, care nu erá organizatu altadata, si care acum contiene 450 batalióne indata mobilisabile si a cároru fortia numerica este imposibilu sa o dea cine-va intr'unu modu aprosimativu.

Angli'a. — Angli'a nu aru puté sa dispuna de mai multu de 130,000 ómeni cari sa ia parte la o lupta pre continentulu europénu: acest'a este maximumu fortieloru ce ea este in stare sa puna in prim'a linia; de-si nu prea este probabilu ca aru fi in stare sa-lu ajunga. Ea nu are trupe ofensive de a dóu'a linia. Déca aru fi atacata pre teritoriulu ei, aru puté cu tóte acestea sa dispuna de o massa de 350,000 ómeni aprópe, procurati de militie si de corpurile voluntarie.

Austro-Ungari'a. — Armat'a austro-ungara póte sa fia ridicata la efectivulu de 800,000 ómeni pre picioru de resbelu. Contiene 13 corpuri de armata. Observandu insa ca fie-care din aceste corpuri de armata este de 3 divisiuni, ea are in realitate forti'a a 20 corpuri de armata. Cu tóte acestea trebuie sa adaugámu ca printre trupele active suntu soldati a cároru instructiune nu este de cátu inceputa si cari trebuie tinuti inca cátu-v'a timpu in deposite mai nainte d'a fi intrebuintati,

La spatele acesteia armate de prim'a linia, vine landwehrulu si mai alesu honvedii unguri: acést'a este o trupa escelenta, fórté bine organiza-

mentu, care incanta societatea cu asvirliturile lui armoniose pe piano, in music'a clasica in care, câte odata 'lu acompaniaza cu manile ei fic'a talentu a modestei sigentilei d-na Theodori. Apoi Doctorulu Popescu cu Dómn'a sea, adusu de Beizade Mitica. Apoi cáti-va juni cari facu cure aci. Apoi, Redactorulu *Pressei*, d. Soimescu. Apoi, cei cari vinu si se ducu pe tóta diu'a: Ministri, ingineri ai drumului de feru, etc. etc.

Duminec'a, Mari'a Sea Voda si Mari'a Sea Dómn'a cu tóte domni-sórele séle de onóre mergu la bisericu cu toti adjutanti si ofitieri de serviciu. Tóta societatea din vale merge la bisericu si tierancele, in vestimente de serbatóre, de prin satele vecine, vinu la bisericu unde dá exemplele de pietate gratiós'a nóstra Suverana in costumu nationalu.

Apoi, music'a cánta in pavilionulu din gradin'a hotelului in giurulu carei'a se forméza hore si dantiuri natiunale, pareedu reflectiuni ale horei din galeriile de susu, in care se vedu prinse Dómn'a cu Domnisórele si cu ómenii casei domnesci.

Apoi, hor'a care a remasu proverbiale a lui Beizade'a Mitica cu lautari in préjm'a *chaletului* seu, incheo duminec'a septamanei.

Cesaru Bolliacu

FOISIÓRA.

Sinai'a.

(Din „Tr. Carp.“)

(Fine.)

Pe Vod'a 'lu vede ori-cine aci, fara formalitati; si vorbesce cu acea-si afabilitate si cu acela-si interesu si cu celu in zeghe alba cá si cu senatori, cá si cu ministri.

In tóta diminéti'a, de la 8 óre pana la 11, strabate muntii din preajma singuru numai cu gândirile se.

Muzic'a militaria care este aci de cându au venit Mariile Loru, n'a cántatu inca pâna Duminec'a trecuta nici la mésa, nici macaru cum, respectandu-se doliulu Domnisórei Romalo, una din domnisórele de onóre ale Marii Séle Dómnai care pórtá doliulu dupa perderea merituosului seu parinte, catra care Camer'a Legislativa a Romaniei si-a facutu pe deplinu detori'a.

Spuseiu acést'a, pentru cá sa dau mesur'a delicatetiei inascuta in Mari'a Sea Voda si in Mari'a Sea Dómn'a.

Vediendu cine-va pre Dómn'a si aceste patru gentile fice in ii si in fote pre balcónele incungiurate de munti si bradi, le-arú dice Orcaide, arú dice, cele patru Vestele create de Num'a in giurulu Vestei, arú dice, Vest'a

ta dotata de cu spiritul remarcabilu si a carei intreprindere aru putea fi foarte eficace. Honvedii contienu 300,000 ómenii; totu atáti'a suntu si in landwehrulu transleitanu. Cátu despre landsturm, elu nu se constituie de cátu la casu de necesitate.

Francia. — Francia póte sa pue in linie 19 corpuri de armata, a cároru fortia totale este de 750,000 pâna la 800,000 ómenii. Acésta întâie linie póte sa fia ranforsata cu cele patru ale reservei, alu cároru numeru este mai egal cu acel'a alu trupeloru active. Vine apoi armat'a teritoriale, evaluata la 600,000 ómenii, care este organizata, gat'a sa ocupe puncturile strategice necesarii actiunii trupeloru de campanie, din care inse o va trebui sa fia intrebuintiata la ocuparea si aপরarea Algeriei.

In celu de pre urma rendu este in fine rezerv'a armatei teritoriale, care nu este inca organizata si alu cárei efectivu este aproximativu același cá alu armatei teritoriale.

Italia. — Cátu despre Itali'a, ea póte se presinte in prim'a linie 10 corpuri de armata contienendu aprópe 400,000 ómeni, atátu din armat'a activa cátu si din reserva.

La spatele întâiei linii, vine militi'a provinciale, alu cárei efectivu este de aprópe 200,000 ómenii si care este impartita dupa districte militare. Sistemulu ridicarii in massa nu este profesatu in regatulu Italiei: in casu de invasiune a teritoriului nationalu de cátra o armata inamica, aপরarea nefiindu organizata intr'unu modu solidu, este de temutu, prin urmare ca vechile discordii intestinale sa nu reapara si sa vie sa mai maréscá pericolulu

Rusi'a. — Armat'a rusésca, póte, dupa cum se scie, sa ajunga la efectivulu de 1,400,000 soldati de trupe de campanie, adeca inumerându-se armata permanenta si reservele. Dér, in casulu cându Rusi'a aru luá parte la unu resbelu europeanu, ocupatiunea Caucadiei si a provinciiloru sélé asiatiche aru imobilisá aprópe 300,000 ómenii. Armat'a de a doua linie este format'a din militie; acést'a a carei fortia trebuie sa fia celu putieniu de 2,000,000 ómenii, nu este organizata; cu tóte acestea, ea contine unu numeru de ómeni instruiti astfelu in cátu formarea ei la casu de trebuintia, s'ar face fare mari greutáti.

In casulu unei conflagratiuni generale, fortiele militare care aru puté sa se puna in lucrare in Europ'a, suntu reprezentate prin cifrele urmatóre, nenumerandu-se radicarea in massa:

Trupe ofensive.	Trupe defensive.
Germani'a, 900,000	1,500,000
Angli'a . . . 130,000	350,000
Austri'a . . . 800,000	600,000
Franci'a . . . 800,000	1,200,000
Itali'a . . . 400,000	200,000
Rusi'a . . . 1,000,000	2,000,000
Totalu: 4,030,000	5,850,000

„T. C.“

Incheierea cursului supletoriu invetiatórescu din Sabiiu cu parastasu in memori'a Metropolitulu Andreiu.

Sabiiu 14 Aug. 1875.

Colegiulu invetiatoriloru gr. res. adunati la cursulu supletoriu in Sabiiu in numeru de 85, dupa ce in decursu de 13 zile, cu raru interesu si diligintia, in cea mai buna ordine si cu succesu multiamitoriu percurse nu numai obiectele prescise pentru aceste cursuri, ci in órele libere ascultara in asemenea numeru si prelegerile si demonstratiunile interesante din horticultura ale dlui prof. de agronomia D. Comsi'a, si dupa ce cu câte-va zile mai înainte, si din alte cause binecuvantate, in contielegere cu conducatoriulu se decise a incheiá cursulu in 14 ale curgatórei, in siedintia sea a 20-a din 13 Aug. la pro-

punerea invetiatoriulu din Seliste D. Chirc'a decise unanimu, cá incheierea cursulu sa se faca cu parastasu solemnu in memori'a infiintatorului conferintieloru invetiatórescu, a marelui Metropolitu Andreiu, odinóra Baronu de Siagu'n'a.

Conformu decisului acestuia, in 14 Aug. a. c. la 7 óre dimini'tia intregu colegiulu invetiatoriloru cu conducatoriulu se adunara in biserica parochiala din cetate, asistá la servitiulu dumnediescu.

Dupa implinirea acestei sánte datorintie fiiesci, invetiatorii se adunara in seminarulu Andreanu, unde dupa cetirea si verificarea protocolulu siedintiei din 13 Aug., P. protopresbiteru I. Hanni'a incheie cursulu prin o cuventare potrivita, in care dá expresiune multiamirei sele cu rezultatele conferintieloru acestor'a, láuda simtiulu de pietate alu invetiatoriloru fatia de memori'a initiatorului conferintieloru invetiatórescu, Marele Andreiu, si dice între altele: „ca nu numai prin semne din afara sa cinstimu pre acelu Archiereu, dara sa ne nevoim a ne intocmi si tóte lucrările si faptele nóstre amesuratu nesuintieloru lui salutarie astfelu, cá si cându elu aru fi cu noi, aru vedea si judecá tóte faptele si lucrările nóstre“ s. a. ; iá apoi cuventulu conducatoriulu cursulu, P. D. Cuntianu si facendu o resprire generala asup'r'a activitáti de 14 zile a conferintiei, deosebitu atrage atentiunea invetiatoriloru asup'r'a mesuriloru metrice s. a. s. a.

Dupa acést'a se suie pre catedra invetiatoriulu din Seliste Ioanu Pop'a, carele in o cuventare bine cugetata si rostita arata mai pre largu scopulu salutaru alu acestoru cursuri deducendu-le originea dela conferintiele invetiatórescu aduse in viétia de Metropolitulu Andreiu. Multiamesce in numele colegiulu invetiatórescu inalteloru autoritáti bisericesci pentru ingrigirea loru de afacerile scolari, Preavenerabilulu Consistoriu archid. pentru concesiunea de a putea avea invetiatorii cuartire in Seminaru, asemenea multiamesce P-lui protopopu I. Hanni'a, P-lui D. Cuntianu pentru conducerea intielépta a cursulu, dlui prof. de agronomia D. Comsi'a pentru bunavointia, cu care a primitu rogarea invetiatoriloru de a-i introduce in cunoscintiele gradinaritului s. a. cu care se incheie cursulu in modu festivu.

Intre alte momente si impresiuni placute ce au lasatu invetiatorii nostri in urm'a loru, amintimu aci numai unulu, carele si asup'r'a strainiloru a facutu cea mai buna impresiune. Erá o placere a vedea unu numeru asiá de frumosu de invetiatori mergendu prin piati'a cea mare a Sabiiulu la scóla de gimnastica de dupa aleiulu cetátiie si acolo facendu exercitii gimnastice sub conducerea domniloru invetiatori Ioanu Pop'a din Seliste si I. Craciunu din Resinari.

Articululu de lege XXXII,

despre pensiunarea invetiatoriloru si crescatoriloru dela institutelu publice pentru invetiamentulu poporale si pentru pastrarea copiiloru mici, precum si despre subventiunarea veduveloru si orfaniloru acelor'a.

(S'a sancționatu la 3 Maiu n. 1875. S'a publicatu in camer'a reprezentativa la 10 Maiu n. 1875, iéra in cea a magnatiloru la 11 Maiu n. 1875.)

§. 1. Se infiintédia unu institutu de tíera, pentru pensiunarea si subventiunarea invetiatoriloru si invetiátórieloru, crescatoriloru si crescátórieloru dela institutelu publice ale invetiamentulu poporale, dela institutelu publice crescátórie de copii orfani si miseri, (deca aceste institute, dupa cursulu de invetiamentu alu loru, se tienu de categori'a scóleloru popurali,) dela casele de caritate, precum si dela institutelu publice, ingrigitórie de baieti mici, (gradinele pentru baieti;) din

acést'a invetiatoriloru si invetiátórieloru, cu indreptatire in sensulu legei presentu, se asecura pensiune ordinaria, iéra veduveloru si orfaniloru acelor'a se asecura unu ajutoriu ordinariu.

I.

Indreptatirea la pensiune si subventiune.

§. 2. La pensiune suntu indreptatiti:

1. Toti acei invetiatori ordinari ori adjuncti séu suplenti, asemenea tóte acele invetiátórie, cari suntu in aplecare la ori-ce scóla populara ce e publica in intielesulu articul. de lege XXXVIII: 1868, si cari suntu invetiatori diplomati séu cu decretu, in intielesulu §-lui 133 alu legei pentru instructiunea publica populara din 1868; apoi si dintre cei fára diploma séu decretu — acei'a ce la publicarea art. de lege XXXVIII din 1868 au fostu dejá aplecati cá invetiatori ordinari, iéra de atunci si-au doveditu calificatiunea invetiatóresca — séu in modu practic, inaintea inspectorului scolaru de statu, ori prin esamenu, depusu la vre-o preparandia publica si despre acést'a potu sa produca testimoniulu.

2. Acei ingrigitori ori crescatori diplomati, resp. crescátórie, cari se afla in aplecare la asilele publice, (gradinele pentru copii mici,) si cari au absolvitu la vre-unu institutu publicu cursulu statoritu prin ministrulu instructiunii publice, ori ca au castigatu diplom'a de calificatiune in urm'a unui esamenu ce l'au sustienutu cu succesu indestulitoriu.

3. Crescatorii si directorii, resp. crescátóriele si directoriele, ce prin diplome au calificatiunea si pentru instruire populara si suntu in aplicare la institute orfanali ori de caritate, ce suntu provédiute cu cursu si pentru instructiunea poporale si in virtutea §-lui 17, art. de lege XXXVIII din 1868, se privescu de institute publice.

Tuturoru invetiatoriloru, resp. invetiátórieloru, crescatoriloru si ingrigitoriloru li se computa la pensiunare de o potrieva tempulu de servitiu ce l'au petrecutu la unu atare institutu publicu, fia acél'a confesiunale, fia comunale séu ori-ce altfelu, resp. pentru crescere ori pastrare.

§. 3. La ajutoriu séu subventiune suntu indreptatiti:

1. Veduvele invetiatoriloru, crescatoriloru si ingrigitoriloru ce au indreptatire la pensiune, si anume in casurile si modulu ce se insira mai josu.

2. Orfanii celoru indreptatiti la pensiune, deca-su nascuti din casatoria legala inainte de pensiunare, — toti acesti'a in casurile si modulu precum se va aratá mai josu, pâna la alu 16-lea anu alu vietiei, resp. pâna la maritare inainte de acésta etate, séu pâna ce voru fi provédiuti in altu óre-care modu. Veduvele si orfanii indreptatiti la ajutoriu primescu subventiunea de o potrieva ori aru fi muritu invetiatoriulu ori invetiátória respectiva fiindu in statulu de servitiu activu, ori fiindu in pensiune.

II.

Escontentarea finale si pensiunarea.

§. 4. Atátu escontentarea finale, cátu si pensiunarea se intempla ori la cererea expresa a celui ce doresce sa se retraga in statulu de odihna, (pensiunare voluntaria,) ori se dispune — chiaru si cându respectivulu nu o doresce — prin autoritátiile superiori, deca interesulu instructiunii pretinde acést'a.

A) Escontentarea finale si pensiunarea voluntaria.

§. 5. Cei indreptati la pensiune, in casurile si modulu ce se precisédia in §. urmatoriu, au dreptulu a se retrage dela postulu de invetiatori dupa dorinti'a loru ori cu escontentare finale, ori cu pensiunea ordinaria, ce li compete pâna la incetarea loru din viétia.

§. 6. La retragerea voluntaria din

postulu de invetiatoriu castiga escontentarea finale:

1. Celu ce a fostu aplicatu cá suplente séu invetiatoriu ordinariu, (respectiv ingrigitoriu,) servindu intr'o scóla publica ori in vre-unu institutu de pastrare pentru copii mici macaru cinci ani, dar' mai putieniu decátu diece ani, si deca definitivmente a devenitu neaptu pentru oficiulu invetiatórescu din caus'a vre unei scaderi sufletesci, a vre-unui morbu séu unei nepotintie de a lucrá, dara fára vin'a si gresiéla sea.

2. Celu ce — macaru in tempulu de servitiu si mai scurtu de cinci ani a devenitu neputinciosu pentru servitiulu invetiatórescu, fára vin'a si gresiéla sea.

In casulu primu, cei ce se retragu primescu in decursulu aloru doi ani 50% din sum'a cea mai mare de pensiune, asecurata pentru ei; in casulu alu doile inse cei ce se retragu primescu odata pentru totu-déun'a 50% din sum'a cea mai mare pentru pensiunarea loru.

§. 7. Se potu retrage din postulu de invetiatori cu pensiune pâna la incetarea din viétia:

1. Cei ce au ajunsu alu 65-lea anu alu vietiei, deca totu odata au servitu celu putieniu 40 de ani, computabili in aplicare de invetiatori ordinari ori de suplenti in vre-unu institutu publicu de invetiamentu popularu séu pentru pastrarea de copii mici.

2. Cei ce au servitu celu putieniu 10 ani computabili cá invetiatori ordinari séu suplenti la o scóla publica, (institutu pentru copii mici, casa de orfani,) deca au devenitu de totu incapaci pentru postulu de invetiatori din caus'a unui morbu spirituale ori corporale, a unui defectu séu unei slabiciuni, fára de vin'a si gresiéla loru.

§. 8. Anii de servitiu se computa pentru invetiatori, dela aplecare loru, urmata dupa implinirea celu putieniu a anului 21-lea alu vietiei, iéra pentru invetiátórie dela aplecare loru celu putieniu dupa alu 20-lea alu vietiei.

Celoru ce au parasitu carier'a invetiatóresca, dara mai tardiu au reintratu in ea, cu ocasiunea pensiunárei numai atunci li se va computá tempulu de servitiu implinitu inainte de parasirea carierei, deca voru documentá, ca au parasitu carier'a fiindu constrinsi de starea sanatátiie ori de alte asemenea impregiurári extraordinarie si nedependenti dela voi'a loru, si deca n'au primitu escontentare finale, conformu §-lui 7. De aceea atari individi suntu indetorati inca cu ocasiunea repasirei loru in corpulu invetiatórescu sa insciintieze inspectorulu comitatense despre abdicarea loru de carier'a invetiatóresca si sa arete acéstui'a motivele repasirei.

Celoru ce trecu din postulu de invetiatori poporali la altu institutu publicu de invetiamentu, (p. e. la o scóla media ori de specialitate,) séu devinu inspectori scolari, mai tardiu inse iérasu ajungu a fi invetiatori populari: cu ocasiunea pensiunárei li se computa nu numai anii de servitiu de mainainte, dara totu odata si tempulu cátu l'au petrecutu in servitiu la altu institutu séu cá inspectori.

Celoru-ce au trecut pentru prim'a data in postulu de invetiatori populari, dupa unu servitiu implinitu la altu institutu publicu ori cá inspectori, asemenea li se computa si anii petrecuti in aceste posturi, si anume dela tempulu de cându au fostu abilitati pentru invetiatori'a prin diploma si au implinitu celu putinu alu 21-lea anu alu vietiei.

Tempulu de servitiu alu crescatoriloru dela institutelu de ingrigire, gradinele de copii casele de educatiune si orfanalii se computa dela aplecare loru, intemplata in urm'a abilitarii prin diploma, intru tóte chiar cá si tempulu de servitiu alu invetiatoriloru dela scólele popurali. Crescatorii dela institutelu pentru pastrarea

copiilor mici, casele de caritate, institutele educative de seraci și casele orfanale, — ce-su prevedute cu cursu regulat pentru instruirea populară — trebuie să fie înșiși indivizi abilitați prin diplome și pentru instruirea populară.

Indivizilor cari au trecut în postul de invetatori populari del'ă vr'unu institutu s'eu asilu pentru copii mici, de la vr'o casa de orfani și casa de caritate, li se computa în câtu e computabile și tempulu ce l'au implinitu în posturile de mai înainte, — precumu în tocmai se computa și indivizilor ce au trecut dela vr'o sc'ola populara la unu atare institutu.

§. 9. Sum'a anuale de pensiune pentru cei ce-su îndreptățiți, în întielesulu §-lui 7, sa traga pensiune până la capetulu vietiei:

1. Dupa servitiu de 40 de ani computabili, capeta 300 fl. ingrigitorii, invetatorii ordenari și suplentii s'eu adjunctii elementari; 400 fl. capeta invetatorii ordinari dela sc'olele populari superiori și dela cele cetățienesci, precum și directorii dela casele orfanale și cele de caritate.

2. Până la implinirea a diece ani de servitiu computabile fia-cărui invetatoriu și ingrigitoriu i competu 40% din sum'a de pensiune normata după unu servitiu de 40 de ani; acele procente dela anulu alu 11-lea cresc cu câte două după fiacare anu de servitiu.

La statorirea sumei de pensiune nu se p'ote compută servitiu mai lungu de 40 de ani.

(Va urmă).

Literariu

s'a pus sub tipariu

Steu'a Maghiloru

s'eu cantece la nascerea Domnului Iisus Christos.

Cu precuventarea:

Religiunea e darulu celu mai mare dumnieescu pentru ómeni. În ea 'si afla anim'a, basa de moralu și fapte bune, și sufletulu mangaiare și fericire. Institutiunile religiunei au introdusu serbatori, și serbatórea cea mai mare e Craciunulu, adeca: Nascerea Domnului Iisus Christos, carele a fundatu crestianismulu.

De serbatori sunt legate și multe datine. Asiá la craciunu e și datin'a cea frumósa cându în sér'a de ajunu si în serile de craciunu, pruncii și mai alesu scolarii umbra din casa în casa și canta intru marirea nascerei lui Christos.

Cântările aceste sunt în versuri, dara nu populara, ci compuse de carturari bisericesci. Cântările aceste, încátu privesce materialulu lor, sunt de regula fără obiectu precis și idea acurata în întielesulu evangeliilor și cântilor noastre bisericesci, ba au latitu și idei ratacite; încátu privesce form'a versurilor, sunt fără metru și cadintia după lipsa, și pentru acést'a, până acum'a nu au pretiu literariu, și melodiele cu greu se potu cantá pre cele mai multe versuri.

Studiandu serbatorile crestine după istoria, și datine, amu ajunsu și la cantecele de craciunu, și amu aflu ca e pagubitoriu cá spiritulu tinerimei scolare și a poporului, sa se pasca de nisce idei confuze despre materi'a cea mai însemnata a religiunei crestine. Pentru acést'a, materiile de lipsa pentru cantece de craciunu, mi le-amu culesu din evangeliu și mineiulu lui Decembre și le-amu compusu în versuri, folosindu-me câtu s'a pututu mai stensu de cuvintele evanghelice și limb'a populara.

Terenulu pentru poesia mi-a remasu dăra angustu și greu, dara în obiectu amu adusu adevérulu și lumin'a credintiei, cá totu crestianulu sa le pricepa câtu mai usioru; și la capetu adaugu mai multe note istorice și religiose. Din cantecele de pâna aci nu amu pututu se primescu nici unulu, dara pentru cá sa sustienu melodiele vechi, ce si eu le

cunoseu, m'amu folositu de metrele de pâna aci, — ce ni-a fostu o alta greutate — și pentru cá cântăreții mai usioru sa cunósca melodiele, amu inceputu unele cântece totu cu acele cuvinte, s'eu amu prelucratu unele strofe.

Speru ca prin acést'a amu ajutat datinelor și tenerilor scolari, și celu putienu, amu facutu unu inceputu mai bunu pre acestu terenu literariu.

Pretiuulu unui esemplariu e 25 cr. socotindu se aci și expeditiunea. Mai putienu de 10 esemplarie nu espedezu, și la 10 a daugu câte unu esemplariu gratisu.

Deci sperându ca opsiorul acest'a — lucratu cu studiu bisericescu în întielesulu evangelicu — va fi spre servitiulu bisericeii și bucuri'a pruncilor scolari, și crediendu ca din punctulu religiunei crestine e de lipsa cá sa se lătieasca și între poporu, me adresezu către onoratele cleruri de ambele confesiuni, și rogu deosebi pre dd. protopopi, inspectori scolari și invetatori, cá sa me spriginésca cu prenumeratiuni, și pentru acést'a deocamdata, și până la 15 Sept. n. numai sa me insciintieze câte esemplarie potu tramite, cá după insciintiári sa me orientezu, ca câte potu tipari. Cu capetulu lui Septembrie se va poté incepe expeditiunea.

Pentru dieces'a Aradului se ceru câte-va mii de esemplarie.

Oraviti'a (în Carasiu) 24 Aug. 1875.
Dr. At. Marienescu.

Nr. 2462—1875.

Escriere de concursu.

Pentru trei stipendii din fundatiunea fericitului Ioanu Gavrilu Vajd'a de Soosmezö (Głodu) fostulu casariu de banca la cass'a regia principale din Sabiiu și a sociei lui Elisabet'a n. Fuleovicu, și adeca două de câte 60 fl. v. a. usuate de gimnasistii Emiliu Vajd'a și Dionisiu Hossu pentru nelegitimarea despre progresulu facutu în studie în anulu scolasticu espiratu pre terminulu prefriptu, dechiarate de vacante, iera alu treile de 50 fl. v. a. usuate de preparandulu absolutu Vasiliu Vajd'a devenitu vacantu, prin acést'a se escrie concursu până la 25 Septembrie a. c. st. n.

Competitorii la aceste stipendii în cererile lor concursuali voru avé de a documentá:

- ca frecuentéza vre-o sc'ola publica reale, gimnasiale, academica, s'eu universitate ori politechnica cá ascultatori ordinari.
- ca au purtare morale buna, ca au facutu progresu bunu în studie și ca sunt români de natiunalitate.
- ca sunt consangeni cu piulu fundatoriu s'eu cu soci'a acestui'a.

La casu, cându din familiile fundatorilor nu s'aru aflá competitori calificati, stipendiale se voru conferi la tineri români, cari voru puté se documenteze:

- Ca frecuentéza vre-o sc'ola publica reale, gimnasiale, academica, universitate s'eu politechnica cá ascultatori ordinari.
- Ca au purtare morale buna, ca au facutu progresulu celu mai eminentu în studie preste totu, ca sunt români de natiunalitate și ca într'adeveru sunt seraci și lipsiti de midilóce de întreținere. —

Cererile concursuali astfelu ajustate voru fi a se substerne până la terminulu prefriptu la subsemnatulu Consistoriu metropolitanu, aretându de un'a data concurentii ca la ce institutu de invetiamentu voiescu a-si continuá studiile în anulu scolasticu venitoriu 1875/6.

Datu Blasiiu din siedinti'a consistoriale tienuta la 9/21 Augustu 1875.

Consistoriulu metropolitanu

gr. cat. de Alb'a-Iuli'a și

(1—3) Fagarasiu.

Nr. 140|1875.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunilor invetatoresci devenite vacante la sc'olele confesionale gr. or. din mai josu semnatele comune se deschide concursu până la 13 Septembrie 1875 st. v. — Cei ce dorescu a ocupá vr'un'a din aceste statiuni se bine voiescu a-si a-

ster ne concursesele sele subsemnatulu oficiu ppresbiteralu până la terminulu indicatu, și a tieua într'o Dumineca s'eu serbatóre stran'a în biserica comunei, unde voiescu a competá.

1. Poian'a, statiunea a două cu salariu de 300 fl. v. a.

2. Oen'a super. două statiuni, un'a a invetatoriului primariu cu 200 fl. v. a. iera a două a invetatoriului adjunctu cu 105 fl. cu prospectu de a se radică la 150 fl. v. a.

3. Ludosiu, un'a statiune cu 200 fl. v. a.

4. Mercurea, un'a cu 150 fl. v. a. și 4 orgii lemne de focu din care sa se incaldiesca și sc'ola. —

5. Apoldulu inf. un'a cu 100 v. a.

Mercurea în 13 Augustu 1875.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or.

(1—3) alu Mercurei.

Concursu.

Devenindu parochi'a gr. or. Borgo-Mediloceni prin mórtea parochiului Andreiu Orbanu vacantá, se escrie prin acést'a concursu până la 17 Septembrie a. c. în care di va fi si alegerea. —

Emolumentele sunt:

Stol'a obicinuita dela 200 familii, casa parochiale și portiune canonica nu este. —

Cei ce dorescu a ocupá acésta parochia cu care e impreunatu și oficiulu de invetatoriu, asemenea cu unu salariu de 180 fl. v. a. și quartiru liberu, sa-si indrepte recursele lor instruite în sensulu Statutulu organicu cátra comitetulu parochialu din Borgo-Mediloceni post'a ultima Borgo-Prundu. Bor-o-Mediloceni, 13 Iulie 1875.

În numele comitetulu parochialu

Iacobu Thursi'a

(1—3) presied. comit.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea de invetatoriu pentru clas'a I din Sesciori, protopopiatulu Sebesiului, se deschide concursu până la 15 Sept. st. v. a. c.

Emolumentele sunt: 200 fl. v. a. bani gat'a, 2 stangini de lemne și quartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si tramite recursele lor instruite cu tóte documentele prescise în statutulu organicu și adresate cátra comitetulu parochialu.

Sesciori în 1 Augustu 1875.

Comitetulu parochialu în contielegere cu dlu protopopu.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetatoriu devenitu vacantu la sc'ola populara gr. or. din Bacifalu, protopresbiteratu I-ju alu Brasiovului se escrie prin acést'a concursu cu terminu până la 5 Septembrie a. c. (17 Septembrie st. n.)

Salariulu anualu impreunatu cu acestu postu este de 300 fl. v. a. pre lângu indatorire, cá pentru acestu salariu se tieua invetatoriulu și sc'ola de repetitiune. —

Concurentii sa binevoiescu a-si asterne petitiunile lor instruite în sensulu Statutu lui organicu la prea onorat. domnu protopresbiteru Iosifu Baracu în Brasiovu până la terminulu prefriptu.

Bacifalu, 4 Augustu 1875.

Comitetulu parochialu gr. or. din

Bacifalu.

Petru Carstocea

parochu și presied.

(2—3)

Nr. 6236|1875.

Concursu.

Pentru conferirea sumei de 120 fl. v. a. scrisa de inclit'a Universitate natiunale sasésca, cá stipendii la o sc'ola de agricultura, pentru scaunulu Sabiiului, — se deschide prin acést'a concursu până la 5 Septembrie a. c. st. n.

Concurentii, cari voru substerne petitiunile lor la magistratulu subsemnatu, voru avé sa dovedésca: —

- Cumca au absolvitu sc'ola populara ordinaria;
- Cumca au ajunsu alu 16 anu alu vietiei;
- Cumca sciú portá în genere economi'a după cum e indatinata în tier'a nóstra. Despre ce se aduce acést'a publica-

tiune generale cu acelu adausu, ca numai cei ce se tieu de scaunulu Sabiiului se voru puté luá în consideratiune.

Sabiiu în 20 Augustu n. 1875.

Magistratulu urbanu și scaunulu.

(2—3)

Nr. pr. scol. 35|1875.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetatorescu secundariu la sc'ola confesionale gr. or. din Danesiu se escrie concursu. —

- Cu unu salariu anuale de 70 ferdele bucate în natura; —
- Unu agru de unu caru de cucuruзу;
- A trei'a parte din venitul — din ajunulu craciunulu; — și a
- Unu concurinte strainu quartiru liberu și lemne de ajunsu. —

Cei ce dorescu a competá la acestu postu se anuncia prin acést'a a-si asterne documentele de calificatiune, recerute prin lege, până la 5 Septembrie a. c. st. v. la subscrisulu.

Sighisiór'a 5 Augustu 1875 st. v.

În contielegere cu comitetulu parochialu concerninte.

Zacharia Boiu,

protopopu.

(2—3)

Concursu.

La sc'ola confesionala gr. or. din Tarlungeni protopresbiteratu I alu Brasiovului au devenitu vacantu postulu de invetatoriu primariu, și spre întregirea acestui'a se escrie concursu cu terminu până la 15 Septembrie a. c.

Cu acestu postu este impreunatu unu salariu anuale de 200 fl. v. a. și quartiru liberu în edificiulu sc'olei

Concurentii au a-si asterne petitiunile lor instruite în sensulu „statutulu organicu“ până la terminulu prefriptu prea onoratulu domnu protopresbiteru Iosifu Baracu în Brasiovu.

Tarlugeni 3 Augustu 1875.

Comitetulu parochialu gr. or. din

Tarlugeni.

Georgiu Manole,

parochu și presiedinte.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetatoresci la sc'ola confesionala gr. or. din Turnisioru (lângu Sabiiu) impreunata cu urmatórele emolumente:

- 162 fl. 50 cr. v. a. în bani;
- quartiru naturale în edificiulu sc'olei;
- 3 orgii de lemne, din cari are de a se incaldí și sal'a de invetiamentu.

Concursesele instruite după prescrierea stat. org. sa se adreseze până la 25 Augustu a. c. la oficiulu protopresbiterale gr. or. alu tractulu Sabiiului I.

Turnisioru în 1/13 Augustu 1875.

Comitetulu parochiale în

contielegere cu par. pro-

topresbiteru.

(3—3)

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei a III-a gr. or. din Zernesci protopopiatulu Branului se deschide prin acést'a concursu până la ultim'a Augustu a. c. st. v.

Dela concurentii se cere în sensulu conclusulu sinodulu parochialu de aici din an. 1871 cá sa fia maturisanti și teologi absoluti.

Venitele acestei parochii sunt: a) dela boteze 26 fl. v. a. b) dela cununii 20 fl. c) umblarea cu st. cruce 116 fl. d) dela ingropaciuni 66 fl. e) dela circ'a 7 jug. aratura și 7 jug. fenatiu a 106 fl. f) dela fondulu sc'olei 66 fl. Sum'a totale 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si adresá petitiunile instruite în sensulu statutulu organicu până la terminulu susu aretatu la comitetulu parochialu în Zernesci.

Zernesci în 26 Iuliu 1875.

Comitetulu parochialu în contie-

legere cu adm. ppecu alu trac-

tulu Branu.

(3—3)

Ioanu Comsi'a.